EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.7.8.
COM(2021) 358 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a kulturális javak bejuttatásáról és behozataláról szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/880 európai parlamenti és tanácsi rendelet 14. cikkének (3) bekezdése értelmében

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS 3
2. A TELJESÍTENDŐ CÉLOK 4
3. A PROJEKT FELÉPÍTÉSE ÉS TERVEZÉSI MEGKÖZELÍTÉSE 4
4. AZ EREDMÉNYEK ÁTTEKINTÉSE 5
A végrehajtási rendelkezések elfogadása 5
Projektfejlesztés – Együttműködés a projektcsoporttal 8
A koncepció kidolgozása – Döntés-előkészítő tanulmány 8
A projekt meghatározása – A jövőképet ismertető dokumentum 8
5. KÉSEDELMEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ KOCKÁZATOK 9
6. KÖVETKEZTETÉSEK 10
I. melléklet: Többéves stratégiai tervezés 11
II. melléklet: A főbb projektszakaszok és a legfontosabb részcélok időrendi áttekintése 14

GLOSSZÁRIUM

Döntés-előkészítő tanulmány	Az IT-projekt indokolását és költségvetési követelményeit meghatározó dokumentum
A jövőképet ismertető dokumentum	A jövőképet ismertető dokumentum a döntés-előkészítő tanulmányban szereplő feltételezéseket fejti ki részletesen. A rendszertulajdonos/rendszerszolgáltató közötti partnerséget és a rendszer megértését rögzíti a dokumentum megírásakor.
ICG-rendszer	A kulturális javak behozatalával kapcsolatos rendszer – a kulturális javak behozatalának központosított elektronikus rendszere
TRACES rendszer	Kereskedelem-ellenőrzési és szakértői rendszer – az Európai Bizottság egészségügyi és növényegészségügyi tanúsítással foglalkozó többnyelvű online platformja
EU CSW-CERTEX	Egyablakos uniós vámügyintézési rendszer – Tanúsítványcsere
TPK	Többéves pénzügyi keret; az EU 2021–2027-ig tartó időszakra vonatkozó hosszú távú költségvetése

1. BEVEZETÉS

A kulturális javak bejuttatásáról és behozataláról szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/880 európai parlamenti és tanácsi rendelet[1] (a továbbiakban: a rendelet) célja egyrészt a kulturális javak tiltott kereskedelmének megakadályozása, különösen akkor, ha e kereskedelemnek szerepe van a terrorista tevékenységek finanszírozásában, másrészt a harmadik országokból jogellenesen kivitt kulturális javak uniós vámterületre való behozatalának megtiltása.

A rendelet bizonyos – a különösen veszélyeztetett örökség körébe tartozó – kulturális javak behozatalát behozatali engedélyhez, más, kevésbé veszélyeztetettnek minősülő kulturális javak behozatalát pedig importőri nyilatkozathoz köti, és biztosítja, hogy ezek a javak az Unióba történő behozatalukkor egységes ellenőrzéseken essenek át. A meghatározott (oktatási, tudományos vagy kutatási) célokra szánt kulturális javak bizonyos behozatala mentesül e dokumentációs követelmények alól.

Az importőrök behozatali engedély beszerzésére, illetve az importőri nyilatkozat összeállítására és vámhatóságoknak történő benyújtására vonatkozó kötelezettsége csak onnantól lesz alkalmazandó, amikor a központosított elektronikus rendszer (ICG-rendszer) működésbe lép. Az ICG-rendszert a Bizottságnak legkésőbb 2025. június 28-ig ki kell fejlesztenie.

A rendszer nemcsak az alaki követelmények gazdasági szereplők általi teljesítésének eszköze lesz, hanem a rendelet végrehajtásáért felelős tagállami közigazgatási szervek (vámhatóságok és kulturális hatóságok) közötti információcserére és -tárolásra is szolgál.

Az ICG-rendszer fejlesztése és működése szorosan kapcsolódik a Bizottság másik fontos vámügyi kezdeményezéséhez is, az uniós egyablakos tanúsítványcsere-rendszerhez (EU CSW-CERTEX)[2].

Az EU CSW-CERTEX összekapcsolja a vámalakiságoktól eltérő uniós alakiságok uniós központi rendszereit a tagállami vámrendszerekkel, hogy lehetővé váljon az alátámasztó okmányok, az ellenőrzési eredmények, valamint a vámeljárások és nem vámügyi eljárások kimenetelével kapcsolatos információk digitális cseréje.

A rendelet hatálybalépése és az ICG-rendszer működésbe lépése közötti időszakban a Bizottság 12 havonta jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az elektronikus rendszer létrehozása terén elért eredményekről.

A Bizottság tavaly nyújtotta be az elért eredményekről szóló első éves jelentését[3]. A jelentés felvázolta a Bizottság által a rendelet hatálybalépését követő első évben folytatott tevékenységeket, nevezetesen: a) a szükséges végrehajtási rendelkezések elfogadásának előkészítő munkálatait, valamint b) a kulturális javakkal kapcsolatos vámügyi kérdésekkel foglalkozó szakértői csoport és a kulturális javak behozatalával foglalkozó projektcsoport révén a tagállamokkal folytatott konzultációkat. Ami az ICG-rendszer meghatározott határidőn túli késedelmes teljesítésével kapcsolatos potenciális kockázatokat illeti, a jelentés feltárta a projekthez rendelt személyzetet és annak a TPK-ból való finanszírozását övező bizonytalanságot.

[1] HL L 151., 2019.6.7., 1. o.
[2] https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/electronic-customs/eu-single-window-environment-for-customs_en
[3] COM(2020) 342 final.

Ez a második éves eredményjelentés a 2020 júliusa és 2021 júniusa közötti időszakot öleli fel, és bemutatja a szükséges végrehajtási rendelkezések elfogadása és az ICG-projekt 1. szakaszának („A koncepció kidolgozása”) bevezetése terén elért eredményeket. A teljesség kedvéért röviden kitérünk a megvalósítandó célkitűzésekre, a projekt felépítésére és a tervezési megközelítésre, amelyeket az első éves eredményjelentés részletez. Az elért eredmények és a késedelemmel kapcsolatban azonosított kockázatok átfogó értékelését e jelentés következtetéseiről szóló szakasz foglalja össze.

2. A TELJESÍTENDŐ CÉLOK

Az ICG-rendszernek legkésőbb 2025. június 28-ig meg kell kezdenie a működését, mivel ettől az időponttól kezdve minden gazdasági szereplő köteles lesz behozatali engedélyt szerezni vagy importőri nyilatkozatot benyújtani ezen az elektronikus rendszeren keresztül, hogy jogszerűen hozhasson be[4] kulturális javakat az Unióba.

A rendelet továbbá **2021. június 28-i határidőt állapít meg az elektronikus rendszerre vonatkozó részletes szabályokat megállapító végrehajtási rendelkezések elfogadására**.

A végrehajtási rendelkezések elfogadását és a jövőképet ismertető dokumentum jóváhagyását követően megkezdődik az elektronikus rendszer fejlesztési szakasza. A harmadik szakaszban az ICG-rendszert összekapcsolják az EU-CSW CERTEX rendszerrel annak érdekében, hogy lehetővé váljon az okmányok cseréje a tagállamok vámügyi rendszereivel. Ezzel párhuzamosan képzéseket kell szervezni, hogy a tagállami közigazgatási szervek munkatársai megismerjék az ICG-rendszer működését és funkcióit.

A Bizottság egyéb vámügyi tevékenységei mellett a kulturális javak behozatalával kapcsolatos projekt részletes tervezése is az elektronikus vámrendszerre vonatkozó többéves stratégiai terv (MASP-C) 2019. évi átdolgozott változata alapján zajlik[5]. A kulturális javak behozatalával kapcsolatos projekt tervezéséről a MASP-C 2019. évi átdolgozott változatából származó kivonat e jelentés I. mellékletében található. Meg kell jegyezni, hogy a projektleírást a MASP-C következő felülvizsgálata során frissítik annak érdekében, hogy az tükrözze a projekt tényleges előrehaladását.

A kulturális javak behozatalával kapcsolatos projekt kidolgozása részben az uniós egyablakos vámügyintézési környezetben (a MASP-C 2019. évi átdolgozott változatának 1.13. projektleírása) zajlik, amelynek a fő informatika rendszere az EU CSW-CERTEX. Az EU CSW-CERTEX tervezéséről a MASP-C 1.13. projektleírásából származó kivonat e jelentés I. mellékletében található.

3. A PROJEKT FELÉPÍTÉSE ÉS TERVEZÉSI MEGKÖZELÍTÉSE

Ahogy az az első éves eredményjelentésben már kifejtésre került, a projekt felépítése a MASP-C 2019. évi átdolgozott változatán és annak mellékletein, köztük az irányítási rendszeren[6], az uniós vámügyviteli folyamatok modellezésére vonatkozó politikán[7] és az informatikai stratégián alapul[8]. A projekt főbb szakaszait és a legfontosabb részcélokat tartalmazó, átfogó ütemtervet a II. melléklet mutatja be részletesen.

A projekt ugyan egyidejűleg több szinten zajlik, de képletesen az alábbi három szakaszra osztható:

[4] A rendeletben foglalt fogalommeghatározás szerint az áruk következő vámeljárások alá vonása minősül behozatalnak: szabad forgalomba bocsátás; vámraktárakban vagy vámszabad területeken történő tárolás; ideiglenes behozatal; meghatározott célra történő felhasználás, ideértve az aktív feldolgozást.
[5] Lásd: https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/electronic-customs_en
[6] https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019_masp_annex3_en.pdf
[7] https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019_masp_annex4_en.pdf
[8] https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/2019_masp_annex5_en.pdf

1. szakasz – A koncepció kidolgozása: Először **döntés-előkészítő tanulmány** készül, amely tartalmazza a projekt indokolását, és meghatározza annak költségvetési igényeit. Ezt követi **a jövőképet ismertető dokumentum** *ügyvitelifolyamat-modellezésen* (BPM) alapuló elkészítése, amely a felépítés, a költségek, az időbeliség és a kockázatok szempontjából részletesebben meghatározza a projektet, emellett a projekt részcéljaira, elvárt eredményeire, szervezésére vonatkozó információkat tartalmaz. Ezek a dokumentumok tükrözik a megbeszélések eredményeit és a Bizottság által elkészítendő végrehajtási jogi aktus tartalmát.

2. szakasz – Rendszerfejlesztés: A végrehajtási jogi aktus rendelkezéseinek, valamint a felhasználói követelményeknek és a rendszerre vonatkozó működési előírásoknak megfelelően a rendszer fejlesztésének módjára vonatkozó **műszaki leírások** kerülnek kidolgozásra. Ezek a műszaki leírások a következőket foglalják magukban: az alkalmazandó architektúra, a gazdasági szereplők által beküldendő üzenetek, a más rendszerekkel való kapcsolatot biztosító interfészek, tesztelési tervek stb.

Miután a koncepció szempontjából kész a rendszerterv, és az 1. táblázatban az 1. és 3. részcélnál felsorolt leszállítandó anyagok (lásd az I. mellékletet) is elkészültek, mélyrehatóbb munka kezdődik, és nagyobb hangsúlyt kapnak a műszaki szempontok **az alkalmazás- és szolgáltatásleírásban**, valamint **a rendszer műszaki leírását tartalmazó** dokumentumokban, amelyek konkretizálják a döntés-előkészítő tanulmányt és a jövőképet ismertető dokumentumot.

3. szakasz – Kiépítés és üzemeltetés: Elindul a tényleges informatikai fejlesztési szakasz (**kivitelezési szakasz**), majd **átmeneti időszak** következik, amely során fokozatosan be kell vezetni az ICG-rendszer kezdeti változatait a különböző felhasználói csoportok körében, és teszteket végeznek annak biztosítása érdekében, hogy 2025. június 28-ig az üzemeltetők és az illetékes hatóságok képesek és megfelelően képzettek legyenek a rendszer használatára. Ezt a szakaszt hathónapos utógondozási időszak követi, amelynek során finomhangolni kell a rendszert, hogy megfeleljen minden olyan, működéssel kapcsolatos igénynek, amely csak az informatikai rendszer kötelező bevezetése után válik nyilvánvalóvá, és hogy zökkenőmentesen tudja végrehajtani a műveleteket.

Meg kell jegyezni, hogy az ICG-rendszer az EU CSW-CERTEX rendszeren keresztül 2025. március 3-ig összekapcsolódik majd a tagállamok vámigazgatási rendszereivel, az uniós egyablakos vámügyintézési környezetről szóló bizottsági javaslatot[9] követően, hogy a vámhatóságok automatikusan ellenőrizhessék a kulturális javak behozatalához kiállított okmányokat. Ehhez a tevékenységhez megfelelőségi vizsgálatra lesz szükség.

4. AZ EREDMÉNYEK ÁTTEKINTÉSE

A végrehajtási rendelkezések elfogadása

Az első szakaszban a Bizottság elfogadta[10] az elektronikus rendszer létrehozásához szükséges végrehajtási rendelkezéseket. Annak érdekében, hogy a gyakorlati végrehajtás szempontjából jobb rálátással rendelkezzen, a kulturális javakhoz kapcsolódó vámügyi kérdésekkel foglalkozó szakértői csoport és a kulturális javakkal foglalkozó bizottság keretében rendszeresen konzultált a tagállamok küldötteivel szakpolitikai alternatívákról.

A szakértői csoport fórumot biztosít a kulturális javakra vonatkozó uniós vámjogszabályok végrehajtásával kapcsolatos kérdésekről való egyeztetésre, különös tekintettel a kulturális

[9] Lásd az európai uniós egyablakos vámügyintézési környezet létrehozásáról és a 952/2013/EU rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat mellékletét (COM(2020) 673 final).

[10] E jelentés elkészítésekor a bizottság pozitívan szavazta meg a rendelettervezetet, és azt a biztosi testület várhatóan 2021 júniusában fogadja el.

javak bejuttatásáról és behozataláról szóló (EU) 2019/880 rendeletre és a kulturális javak kiviteléről szóló 116/2009/EK rendeletre[11]. Az utóbbi rendeletben foglalt uniós szabályok szintén rendelkeznek – kivitel esetére – engedélyezési rendszerről, amely 1993 óta hatályos[12].

A Bizottság minden lehetséges alkalommal tájékoztatja a művészeti piaci szövetségeket a munka haladásáról, hogy a rendelet gyakorlati végrehajtása megfelelően igazodjon a valós piaci körülményekhez. Az elfogadási eljárás hivatalos lépéseként a végrehajtási jogi aktus tervezetét négyhetes időszakra (2021. március 24-től 2021. április 21-ig) online konzultációra bocsátották az érdekelt felek számára.

A végrehajtási jogi aktus öt szakaszból áll, amelyek közül az utolsó az ICG-rendszer létrehozásának és működtetésének részletes szabályairól szól.

Az ICG-t a meglévő TRACES rendszer független moduljaként kell kifejleszteni, amelyet a Bizottság Egészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Főigazgatósága (DG SANTE) irányít. A Bizottságnak biztosítania kell működését, karbantartását, támogatását, valamint minden szükséges frissítést vagy fejlesztést.

A szükséges időszakos jelentések elkészítése, valamint a rendszer fejlesztésének, működésének és karbantartásának biztosítása érdekében a Bizottságnak hozzáféréssel kell rendelkeznie az ICG-rendszerben található valamennyi adathoz, információhoz és dokumentumhoz. Biztosítani fogja továbbá az ICG-rendszer és a nemzeti vámrendszerek összekapcsolását az EU CSW-CERTEX rendszer felhasználásával.

Az ICG-rendszer irányítása, fejlesztése, prioritásainak meghatározása és megfelelő végrehajtásának nyomon követése érdekében a tagállamoknak és a Bizottságnak kapcsolattartó pontokat kell kijelölniük.

Nagyon fontos, hogy az ICG-rendszerben helyesen azonosítsák az engedélykérelmezőket/jogosultakat vagy az importőri nyilatkozatokban szereplő bejelentőket. Ezért a végrehajtási jogi aktus előírja a gazdasági szereplők számára, hogy EORI-szám használatával azonosítsák magukat[13].

A behozatali engedély iránti kérelmek és az importőri nyilatkozatok kitöltéséhez a végrehajtási jogi aktus melléklete adatszótárat hoz létre, azaz azokat az információkat, amelyeket a kérelmezőknek és a bejelentőknek a vonatkozó űrlapok kitöltése és benyújtása érdekében be kell vinniük az ICG-rendszerbe.

Bár az alap-jogiaktus „formátumot” említ, ez nem szó szerint értendő, mivel a kitölthető űrlapok elektronikusak, és nem tipikus papíralapú dokumentumok. Lehetőség lesz az engedély, nyilatkozat vagy általános leírás kinyomtatására, de a kulturális javak kivitelére vonatkozó rendeletben foglalt előírásokkal ellentétben ez bármilyen papírtípuson elvégezhető (azaz nincsenek kötelező oldalméretek vagy papírvastagság, illetve összefonódó biztonsági minták). Minden olyan esetben, amikor a vámhatóságoknak vagy az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell az engedélyt vagy a nyilatkozatot, ezt úgy kell megtenniük, hogy azt elektronikus úton lehívják az ICG-rendszerből. Ezen túlmenően az ilyen lekért dokumentumok önállóak lesznek, ami azt jelenti, hogy az elektronikus aláírások érvényességét és a dokumentum sértetlenségét minden alkalommal ellenőrzik, amikor a

[11] A Tanács 116/2009/EK rendelete (2008. december 18.) a kulturális javak kiviteléről (HL L 39., 2009.2.10., 1. o.).

[12] A szakértői csoportok Lisszaboni Szerződés alkalmazásában történt létrehozása előtt ezek az egyeztetések a 116/2009/EK rendelet szerinti bizottságban zajlottak. A szakértői csoport tagsága nagyrészt ugyanazokból a hatóságokból tevődik össze, amelyek a rendelet szerinti bizottságban is üléseznek.

[13] „EORI-szám”: az (EU) 2015/2446 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 1. cikkének 18. pontjában meghatározott gazdálkodói nyilvántartási és azonosító szám.

dokumentumhoz (vagy annak másolatához) az eIDAS-szabványnak[14] megfelelően hozzáférnek.

Mivel a dokumentációt az ICG-rendszer tárolja, és az EU-CSW CERTEX rendszeren keresztül elektronikus úton a vámhatóságok rendelkezésére fog állni, nem áll fenn a hamisítás kockázata, mint a papíralapú dokumentumok esetében. Ezen túlmenően a végrehajtási jogi aktus elektronikus bélyegzők és aláírások formájában biztosítékokat nyújt, amelyek megakadályozzák a tartalom jogellenes megváltoztatását, és tanúsítják az űrlap illetékes hatósághoz történő benyújtásának vagy a hatóság általi kézhezvételének pontos időpontját és dátumát.

Konkrétan, az elektronikus behozatali engedélyeket az illetékes hatóság engedélyezésre jogosult tisztviselőjének elektronikus aláírásával és a kibocsátó illetékes hatóság fokozott biztonságú vagy minősített elektronikus bélyegzőjével kell ellátni, majd az ICG-rendszer fokozott biztonságú vagy minősített elektronikus bélyegzőjével is le kell bélyegezni.

Ezen túlmenően az engedélykérelem benyújtását; az illetékes hatóság kiegészítő információk iránti kérelmét; kiegészítő információk vagy dokumentumok kérelmező általi benyújtását; az illetékes hatóság által hozott határozatot; valamint az illetékes hatóság számára határozathozatalra rendelkezésre álló 90 napos határidő lejártát az ICG-rendszer elektronikus minősített időbélyegzővel látja el.

Ami az ICG-rendszer dokumentumaihoz való hozzáférést illeti, a végrehajtási jogi aktus előírja, hogy a vámhatóságok és az illetékes hatóságok hozzáférhetnek azokhoz a behozatali engedélyekhez, amelyekre vonatkozóan határozatot hoztak, valamint az importőri nyilatkozatokhoz és a vámhatóságoknak benyújtott általános leírásokhoz. A gazdasági szereplők hozzáférnek saját engedélyeikhez, nyilatkozataikhoz és általános leírásukhoz. A kereskedelem megkönnyítése érdekében más felek (pl. leendő ügyfelek, szakértők stb.) számára is hozzáférést biztosíthatnak ezekhez a dokumentumokhoz az ICG-rendszerben.

A Bizottság és a tagállamok az ICG-rendszer létrehozásához szükséges adatfeldolgozási műveletek adatkezelői. E célból legkésőbb 2022. június 28-ig közös adatkezelési megállapodást kell kötniük.

Az ICG-rendszer rendelkezésre állására és működésére vonatkozó gyakorlati követelmények megállapítása, valamint az üzletmenet folytonosságának biztosítása érdekében a végrehajtási jogi aktus rendelkezik a Bizottság és a tagállamok közötti operatív megállapodások megkötéséről.

Bár ez várhatóan nem fog bekövetkezni, bizonyos vészhelyzeti intézkedéseket vezettek be arra az esetre, ha az ICG-rendszer több mint nyolc órán át nem áll rendelkezésre. Konkrétan, az ICG-rendszer tagállami kapcsolattartó pontjainak olyan online nyilvános adattárat kell fenntartaniuk, amely tartalmazza az ICG-rendszerben esetlegesen kiadható valamennyi dokumentum írható elektronikus sablonját. Amint az ICG-rendszer vagy az elérhetetlenné vált funkció ismét rendelkezésre áll, a gazdasági szereplőknek az online adattárban létrehozott dokumentumokat felhasználva rögzíteniük kell ugyanazokat az információkat a rendszerben.

Végezetül, a végrehajtási jogi aktus tartalmaz bizonyos rendszerbiztonsági rendelkezéseket a megbízható és biztonságos működés biztosítása érdekében, különösen az adatforrás ellenőrzése, valamint az adatok jogosulatlan hozzáférés, elveszítés, módosítás vagy megsemmisítés kockázatával szembeni védelme érdekében. Az adatok minden bevitelét, módosítását vagy törlését fel kell jegyezni a művelet céljának, pontos időpontjának, valamint

[14] Az Európai Parlament és a Tanács 910/2014/EU rendelete (2014. július 23.) a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról, valamint az 1999/93/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 257., 2014.8.28., 73. o.).

az azt végző személynek a megjelölésével együtt. Továbbá a tagállamok tájékoztatják egymást, a Bizottságot, és adott esetben az érintett gazdasági szereplőt az ICG-rendszer biztonságának minden tényleges vagy gyanítható megsértéséről.

Projektfejlesztés – Együttműködés a projektcsoporttal

A Bizottság létrehozta a kulturális javak behozatalával foglalkozó vámügyi projektcsoportot (a továbbiakban: PGICG), amely a tagállami vámigazgatási szervek és illetékes (kulturális) hatóságok egyeztető fórumaként szolgál olyan szakértők bevonásával, akik kulturális örökségi ügyekben jártasak az engedélyezési alakiságok – és ezen belül különösen a digitális ügyintézés – terén. A csoport támogatást nyújtott a végrehajtási jogi aktus előkészítéséhez, és segíteni fogja a Bizottság szolgálatait az ICG-rendszer paramétereinek meghatározásában és a rendszer működési előírásaira vonatkozó kritériumok kidolgozásában.

A projektcsoport[15] 11 tagállam (Ausztria, Belgium, Bulgária, Franciaország, Hollandia, Lettország, Németország, Olaszország, Portugália, Románia és Spanyolország) 18 küldöttjéből áll, és eddig kilenc alkalommal ülésezett (négy alkalommal a jelentéstételi időszakban 2020. június 29. és 2021. június 28. között).

Ebben a jelentéstételi időszakban a projektcsoport elsősorban az informatikai rendszer alkalmazási körének, a minimális funkcióknak és a felhasználói követelményeknek a meghatározásán dolgozott. E megbeszélések eredményét először a döntés-előkészítő tanulmányban ismertették, majd azokat a jövőképet tartalmazó dokumentumban tovább finomították.

A koncepció kidolgozása – Döntés-előkészítő tanulmány

A döntés-előkészítő tanulmányt az ITCB[16] 2020. szeptember 23-án, az elektronikus vámrendszerrel foglalkozó koordinációs csoport pedig 2020. október 16-án észrevétel nélkül jóváhagyta. A döntés-előkészítő tanulmány feltárja a különböző alternatívákat, és megerősíti, hogy az Egészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Főigazgatóság által működtetett TRACES rendszer a legalkalmasabb platform az ICG-rendszer fejlesztésére, mivel a tanúsítási és engedélyezési rendszerekhez szükséges funkciók többsége jól kidolgozott ebben a platformban.

A projekt meghatározása – A jövőképet ismertető dokumentum

A jövőképet ismertető dokumentum tovább pontosítja a döntés-előkészítő tanulmány keretében elvégzett első értékelést, és részletezi a módszertani megközelítést, a projektirányítást és a más projektekkel való szinergiákat. Ennek eredményeként az ICG-rendszert a Bizottság Adóügyi és Vámuniós Főigazgatósága (DG TAXUD) és az Egészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Főigazgatóság (DG SANTE) közötti partnerség keretében fejlesztik ki, kihasználva az e két főigazgatóság közötti hosszú távú együttműködést és szinergiát a vámhatóságok és az illetékes partnerhatóságok közötti együttműködés érdekében, amely eddig nagyon sikeresnek bizonyult az állatok, az élelmiszerek és a takarmányok behozatalának ellenőrzése terén. A jövőképet ismertető dokumentum

[15] A projektcsoport megbízatásával és munkájával kapcsolatos további részletekért lásd a Bizottság első eredményjelentését (COM(2020) 342 final).

[16] Az Európai Bizottság Információtechnológiai és Kiberbiztonsági Testülete (ITCB) a vállalatirányítási tanács állandó alcsoportja. Biztosítja az információtechnológiába való erőforrások és beruházások hatékony felhasználását, valamint azt, hogy az ügyviteli igényeket hatékony, biztonságos és rugalmas kommunikációs és információs rendszerek támogassák, a személyes adatok védelmére vonatkozó elvekkel összhangban. Felügyeli az Európai Bizottság digitális stratégiájának végrehajtását.

véglegesítése folyamatban van, és az elektronikus vámrendszerrel foglalkozó koordinációs csoport várhatóan 2021. június végéig jóváhagyja azt.

5. KÉSEDELMEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ KOCKÁZATOK

A projekt összefoglalása

A Bizottság feladata, hogy a rendelet hatálybalépésétől számított 6 éven belül központi elektronikus engedélyezési rendszert fejlesszen és összekapcsolja azt a nemzeti vámhatóságokkal. Az Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóságnál két tanácsosi álláshelyre van szükség e kezdeményezés végrehajtásához, ahogy azt a vonatkozó pénzügyi kimutatás is rögzíti.

A kockázat megnevezése és leírása

Az ICG-rendszer kiépítésének feltétele, hogy jóváhagyják a megfelelő finanszírozást, az Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóság pedig a különféle prioritásainak figyelembevételével ossza el az erőforrásokat.

1. kockázat – A személyi állomány elosztása

A Bizottság eredeti javaslata nem rendelkezett informatikai rendszer létrehozásáról. Következésképpen az erőforrásokat nem ennek megfelelően osztották el. A tárgyalások során, valamint a társjogalkotók kérésére azonban az ICG-rendszer létrehozása bekerült a rendeletbe, emiatt pedig akkor még előre nem látható módon további erőforrásokra lett szükség. A 2018. decemberi háromoldalú politikai záróegyeztetések idején készült becslés szerint két teljes munkaidős tanácsosi álláshely szükséges az Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóságnál informatikai fejlesztést végző személyzet számára a hatéves projekt időtartama alatt. 2020. július közepétől azonban csak egy teljes munkaidős tanácsos biztosítható.

2. kockázat – A Covid19-világjárvány

A fentiekben feltárt kockázatokon túlmenően a Covid19-világjárvány miatt kialakult népegészségügyi válsághelyzet bizonyos mértékben kihat a csoport teljesítőképességére, különösen a projekttevékenységekre, valamint a szakértői csoporttal tartandó ülésekre és a projektcsoport tagállamokkal tartandó üléseire. Az ülésekre virtuális formában került sor, rövidebb napirenddel és korlátozott interakcióval. Ezenkívül a népegészségügyi válsághelyzet miatt a tagállamok a prioritásaik átütemezésére kényszerültek, így csak korlátozottan tudnak közreműködni a munkában és visszajelzést adni róla. Ennek hatása a népegészségügyi válsághelyzet időtartamától függ.

3. kockázat – Javaslat az uniós egyablakos vámügyintézési környezetre

Az ICG-rendszer megfelelő működése az uniós egyablakos vámügyintézési környezetre irányuló bizottsági javaslat sikeréhez kapcsolódik, amelynek célja, hogy jogalapot biztosítson az EU CSW-CERTEX működéséhez. A javaslat kormányzatok közötti (G2G) pillére azt tükrözi, hogy a vámhatóságok és az illetékes partnerhatóságok hogyan hajtják majd végre a digitális adatcserét. Ezért abban az esetben, ha a társjogalkotók végül olyan megállapodásra jutnak, amely jelentősen eltér a javaslatban foglalt G2G-megközelítéstől, ez hatással lesz az ICG-rendszer és az EU CSW-CERTEX rendszer összekapcsolásának módjára, és a fentiekben ismertetett ICG-rendszerre vonatkozó végrehajtási rendelkezésekre is.

4. kockázat – Költségvetési források rendelkezésre állása

Az új TPK-ról folyó tárgyalások következtében kialakult költségvetési bizonytalanság jelentősen nehezíti a haladást. Meg kell azonban jegyezni, hogy a TPK-ról folytatott tárgyalások kedvező kimenetele 2020 végétől enyhítette ezt a kockázatot, és hogy ezt a kezdeményezést költségvetési szempontból teljes mértékben az új Vám program fedezi.

Kockázatcsökkentő intézkedések

Az Adóügyi és Vámuniós Főigazgatóságon belül dokumentálták a kockázatokat.

6. KÖVETKEZTETÉSEK

A kulturális javak behozatalára vonatkozó központosított elektronikus rendszer (ICG-rendszer) kifejlesztése érdekében az e második eredményjelentés által lefedett időszakban végrehajtott főbb intézkedések a következők: (1) végrehajtási rendelkezések elfogadása az (EU) 2019/880 rendelet alkalmazásában; (2) az e célra létrehozott projektcsoport által végzett munka; valamint (3) az ICG-projektre vonatkozó döntés-előkészítő tanulmány és a jövőképet ismertető dokumentum előmozdítása.

Noha a Bizottság eddig az ütemtervnek megfelelően járt el, azonosítottak néhány potenciális kockázatot az ICG-rendszer meghatározott határidőn belüli megvalósításában bekövetkező késedelemmel kapcsolatban. Az egyik kockázat a projekthez rendelt személyzetet övező bizonytalansággal kapcsolatos, mivel ez a jelenlegi költségvetési forrásoktól és az általános vámügyi informatikai fejlesztési prioritásoktól függ[17]. Megállapítást nyert továbbá, hogy a Covid19-járvány által okozott népegészségügyi válság némileg befolyásolja az ICG-projekt előrehaladását. Ennek teljes körű hatása a népegészségügyi válsághelyzet időtartamától függ.

[17] Például az Uniós Vámkódex digitalizálásának folyamata.

I. MELLÉKLET: TÖBBÉVES STRATÉGIAI TERVEZÉS

A MASP-C stratégiai keret és részcélok meghatározásával biztosítja az informatikai projektek eredményes és következetes lebonyolítását. Végeredményben a tagállamok is jóváhagyták a Vámpolitikai Csoportban az elektronikus vámrendszer koordinációs csoportja által megfogalmazott szakértői javaslat és a Kereskedelmi Kapcsolattartó Csoport keretében a kereskedelmi ágazat képviselőivel folytatott konzultációk alapján.

Az elektronikus rendszer tervezését a tagállamok megvitatták és jóváhagyták, részletes ismertetése pedig a MASP-C 2019. évi átdolgozott változatának 1.18. projektleírásában található.

Az alábbi 1. táblázat a kulturális javak behozatalával kapcsolatos projekt tervezéséről a MASP-C 2019. évi átdolgozott változatának 1.18. projektleírásából származó kivonatot tartalmazza.

1. táblázat – Kivonat a MASP-C 2019. évi átdolgozott változatának 1.18. projektleírásából		
	Részcélok	*A befejezés tervezett időpontja*
1	**Ügyviteli elemzés és ügyviteli modellezés**	
	– Döntés-előkészítő tanulmány	2020. negyedik negyedév
	– 3. szint (felhasználói követelményekre vonatkozó ügyviteli folyamatmodell)	2022. első negyedév
	– 4. szint (a funkcionális követelmény részletes leírása az ügyviteli folyamatmodellben)	2022. első negyedév
2	**Jogi rendelkezések**	
	– A hatályos rendelkezések elfogadása*	2019. második negyedév
	– A jövőbeli rendelkezések elfogadása**	2021. második negyedév
3	**Projektkezdési szakasz**	
	– A jövőképet ismertető dokumentum	2021. második negyedév
	– Kezdésre vonatkozó döntés	2021. második negyedév
4	**Informatikai projekt**	
	– Alkalmazás- és szolgáltatásleírás	2023. második negyedév
	– Műszaki rendszerleírás	2023. második negyedév
	Kivitelezési szakasz	
	– Központi szolgáltatások bevezetése	2024. harmadik negyedév
	– A szolgáltatások beépítése a nemzeti rendszerekbe	Nem ismert
	– Nemzeti szintű megvalósítás	Nem ismert
	Átmeneti időszak	
	– Kiépítés és bevezetés	2024. negyedik negyedév
	– Megfelelőségi vizsgálatok	2025. második negyedév
5	**Üzembe helyezés**	
	– Bizottság, a tagállamok közigazgatási szervei és kereskedők	2025. második negyedév
	– Nem uniós országok és Unión kívüli kereskedők (amennyiben szükséges)	Nem ismert
6	**Megvalósítási támogatás (képzés és kommunikáció)**	
	– Központilag kialakított képzés és kommunikáció	2024. negyedik negyedév
	– Nemzeti szintű képzés és kommunikáció	2024. negyedik negyedév

*A hatályos rendelkezések az (EU) 2019/880 rendelet rendelkezéseit jelentik.

**A jövőbeli rendelkezések az (EU) 2019/880 rendelet szerint elfogadandó végrehajtási rendelkezéseket jelentik.

A 2. táblázat az EU CSW-CERTEX projekt kivonatát tartalmazza, kiemelve az EU CSW-CERTEX projekt 2. összetevőjét, az ICG-rendszerrel való összekapcsolást.

2. táblázat – Kivonat a MASP-C 2019. évi átdolgozott változatának 1.13. projektleírásából – az EU CSW-CERTEX projekt 2. összetevője		
	Részcélok	*A befejezés tervezett időpontja*
1	**Ügyviteli elemzés és ügyviteli modellezés**	
	– Döntés-előkészítő tanulmány	2017. első negyedév
	– A döntés-előkészítő tanulmány melléklete	2023. második negyedév
	– 3. szint (felhasználói követelményekre vonatkozó ügyviteli folyamatmodell)	2024. első negyedév
	– 4. szint (a funkcionális követelmény részletes leírása az ügyviteli folyamatmodellben)	2024. első negyedév
2	**Jogi rendelkezések**	
	– A hatályos rendelkezések elfogadása*	Hatályos
	– A jövőbeli rendelkezések elfogadása**	2021
3	**Projektkezdési szakasz**	
	– A jövőképet ismertető dokumentum	2017. harmadik negyedév
	– A jövőképet ismertető dokumentum melléklete	2023. harmadik negyedév
	– Kezdésre vonatkozó döntés	2023. harmadik negyedév
4	**Informatikai projekt**	
	– Alkalmazás- és szolgáltatásleírás	2024. második negyedév
	– Műszaki rendszerleírás	2024. második negyedév
	Kivitelezési szakasz	
	– Központi szolgáltatások bevezetése	2024. harmadik negyedév
	– A szolgáltatások beépítése a nemzeti rendszerekbe	2024. negyedik negyedévtől kezdődően
	– Nemzeti szintű megvalósítás	2024. negyedik negyedévtől kezdődően
	Átmeneti időszak	
	– Kiépítés és bevezetés	2024. negyedik negyedév
	– Megfelelőségi vizsgálatok	2025. első negyedévtől kezdődően
5	**Üzembe helyezés**	
	– Bizottság, a tagállamok közigazgatási szervei és kereskedők (megjegyzés: ez a Bizottság üzembe helyezési időpontja, a tagállamok 2020 második negyedévétől megfelelőségi vizsgálatot végeznek)	2025. második negyedév
	– Nem uniós országok és Unión kívüli kereskedők (amennyiben szükséges)	Nem ismert
6	**Megvalósítási támogatás (képzés és kommunikáció)**	
	– Központilag kialakított képzés és kommunikáció	Nem ismert
	– Nemzeti szintű képzés és kommunikáció	Nem ismert

*A hatályos rendelkezések az (EU) 2019/880 rendelet rendelkezéseit jelentik
**A jövőbeli rendelkezések az (EU) 2019/880 rendelet szerint elfogadandó végrehajtási rendelkezéseket jelentik

II. MELLÉKLET: A FŐBB PROJEKTSZAKASZOK ÉS A LEGFONTOSABB RÉSZCÉLOK IDŐRENDI ÁTTEKINTÉSE

